

Ineke van Gent, van Kamerlid tot NS-regiodirecteur

‘Je kunt niet van de ene op de andere dag alles wijzigen’

Ineke van Gent is sinds een jaar regiodirecteur NS Noordoost. Na haar aftreden als Tweede Kamerlid voor GroenLinks in 2012 waren velen verrast om haar terug te zien bij NS. Van Gent heeft een sterke drive om partijen in de sector met elkaar te verbinden. “Dat is beter voor de reiziger.”

AUTEUR KAROLIEN VAN WIJK FOTO NS

De regio NoordOost, bestaande uit de provincies Friesland, Groningen, Drenthe, Overijssel en Gelderland, is de thuisbasis van Van Gent. Haar standplaats is Zwolle. Van Gent is de opvolger van Arjen Bleeker, die naar Eindhoven vertrok om de stationsverbouwing te leiden. Tijdens haar periode in de Tweede Kamer uitte Van Gent soms scherpe kritiek op de ov-sector. Zo verweet ze minister Schultz dat zij het absolute minimum aan spoorvervoer spendeerde. Van Gent: "Ik kwam wel altijd met een alternatief."

Hoe is het om na zoveel jaren Kamerlidmaatschap bij NS te werken?

"Na mijn vertrek uit de Tweede Kamer dacht ik een bed en breakfast te beginnen, maar ik had nog zoveel energie en adrenaline dat ik iets uitdagends zocht om te besturen. Ik vond het bijzonder stoer dat NS mij benaderde. Ze zochten iemand van buiten met een kritische blik. Toen ik in februari begon was ik al vijf maanden afgekickt van het Kamerlidmaatschap. Dit is een prachtbaan, ik stap elke dag met plezier in de trein."

"NS heeft drie regiodirecteuren. Wij zijn het aanspreekpunt in de regio, en verzorgen de bestuurlijke contacten. Tweede Kamerlid ben je 24/7, nu heb ik een 40-urige baan. Het is heerlijk om meer thuis te zijn in mijn eigen streek."

Wat is uw band met de spoorwegen?

"Ik ben altijd NS-klant geweest. Toen ik nog in de Tweede Kamer zat deed ik alles met trein, tram en fiets. Er gaat wel eens wat mis met het openbaar vervoer, maar in de file staan lijkt me tien keer erger. De trein is voor mij een rijdend kantoor, waar ik me ook goed in kan ontspannen. Het groene aspect spreekt me aan, treinreizen is veel duurzamer dan in je eentje in de auto zitten. Als kind was ik al gefascineerd door treinreizen. Ik vind het belangrijk om te zien wat er op de werkvloer speelt. Onlangs heb ik bijvoorbeeld een vrijdagmiddag rondgekeken op het station van Groningen. Dan is het echt een voordeel dat ik Kamerlid ben geweest. NS-personeel en reizigers spreken mij makkelijk aan."

Wat valt er zoal te doen in de regio NoordOost?

"In mijn regio spelen enkele grote stationsverbouwingen, waar ook lokale overheden geld in steken. Het is een uitdaging om te kijken hoe we de stations zo goed mogelijk kunnen inrichten voor de reiziger. Sinds de opening van de Hanzelijn is de verbinding van het noorden met de Randstad sneller. De bezoekers van Lowlands konden afgelopen jaar voor

het eerst via Dronten reizen. De regio Noord-Oost is dunbevolkt. Mensen zetten de auto bij het station en nemen de trein naar de Randstad of elders. Daarom zijn P+R-plekken zo belangrijk hier."

"We kijken nu ook naar gezamenlijke ov-loketten. Eén loket waar de klant terecht kan voor alle ov-info, dus niet langer een loket per vervoerder. Zo'n loket kan worden meegenomen in de verbouwing van stations als Leeuwarden en Groningen. NS is heel erg in de mood van samenwerking met andere vervoerders, omdat wij ervan overtuigd zijn dat dit beter is voor de reiziger. Maar we kunnen niet overal op ingaan. In de regio NoordOost leven tal van wensen voor bijvoorbeeld nachttreinen, betere aansluitingen en nieuwe stations."

De gemeente Staphorst wil al jaren een station.

"Ik ben in Staphorst geweest, er is een quickscan gemaakt van de mogelijkheden voor een station. Dat lijkt consequenties te hebben voor het hoofdrailnet. Veel scholieren uit Staphorst gaan met de bus naar Kampen, voor hen levert het niets op. Als je alle vervoerstromen blijft versnipperen, heeft niemand er baat bij. Je moet alles in samenhang bekijken."

'NS is erg in de mood van samenwerking met andere vervoerders'

De provincie Groningen zet met de Wiederline in op haar band met Bremen.

"De provincie Groningen wil een directe verbinding tussen Bremen en Amsterdam. Daarvoor moeten de treinen deels over het hoofdrailnet rijden. We moeten uitzoeken of dat kan. We kijken wel meer naar grensoverschrijdend vervoer. Concessies zoals die van Arriva naar Leer zijn niet voor eeuwig. We moeten altijd scherp blijven op nieuwe mogelijkheden."

Rover heeft voorgesteld om het visgraatmodel in Noord-Nederland in te voeren.

"Samen met het OV-bureau Groningen Drenthe onderzoek ik de mogelijkheden voor het visgraatmodel in Noord-Nederland. We stellen daarvoor gegevens beschikbaar, bijvoorbeeld over de aantallen reizigers. Dit zijn ingewikkelde, langdurige processen. Ik wil waarschuwen voor te hoog gespannen verwachtingen. >>

OV-chip 2.0 - De Tweede Kamer wil vóór 2016 een open markt voor elektronisch betalen in het ov, zodat meer partijen vervoer kunnen verkopen. TLS moet zijn paaltjes openstellen voor systemen als Touch and Travel en providers als ANWB en bol.com.

Vertraging - Op spoormonitor.nl kunnen reizigers de kans op vertraging inschatten voor treinen vanaf 82 grotere stations. Deze website van Rover, Treinreiziger.nl en Voor Beter OV moet de transparantie vergroten. Bron is de NS-API, een datakraantje.

GVB - Stadsregio Amsterdam heeft de concessie aan GVB verlengd van 2017 tot 2024. Voorwaarde is dat het ov 20 procent sneller wordt, 35 procent meer reizigers trekt en 60 procent minder subsidie krijgt: van 102 miljoen euro in 2012 naar 36 miljoen in 2024.

Breda - Breda wordt in 2015 de eerste Europese stad met uitsluitend elektrische stadsbussen. Veolia, dat mag blijven rijden in West-Brabant, gaat er 34 aanschaffen. Midden-Brabant (Tilburg en omstreken) verhuist naar Arriva, dat Oost-Brabant behoudt.

P+R - IenM gaat minder meebetalen aan uitbreiding van P+R-terreinen. Dat schrijft staatssecretaris Mansveld aan de Tweede Kamer. Ze ziet een grotere rol voor regionale overheden, ANWB en NS. Nieuwe P+R's moeten meer ov-kilometers en minder files opleveren.

EBS - Het raadsel waarom EBS in Waterland een kwart meer DRU's dan concurrenten bood is opgelost. Fouten in businessplan, meldt directeur Kurver aan OVPro. EBS negeerde cao-afspraken over standplaatsen van chauffeurs en onderschatte ict-kosten.

Uitval - In 2013 heeft 2,2 procent van de treinen (22 op de 1000) niet gereden, meldt ProRail aan Treinreiziger.nl. Volgens de NS-vervoerconcessie mag hooguit 1,5 procent van de treinen uitvallen (15 op de 1000). In 2012 bedroeg de rituitval nog 2,0 procent.

Data - Het KpVV wil binnen twee tot vijf jaar zoveel mogelijk open ov-data delen, bijvoorbeeld door uniforme eisen in concessies. Doelen: het volgen, evalueren en bijsturen van ov-beleid, het vergelijken van prestaties en ontwikkelen van diensten.

GOVI - Alle vervoerders leveren nu actuele data aan GOVI, de organisatie van ov-autoriteiten. Alleen actuele gegevens van de Amsterdamse metro en Friese Wadden ontbreken. Het GVB is nog aan het testen en op de eilanden hebben bussen geen boordcomputer.

>> Je kunt niet van de ene op de andere dag alles wijzigen. Het is goed dat organisaties als Rover daar bovenop zitten. Zij zijn er net als wij voor om verbindingen voor de reizigers te optimaliseren."

Wordt de Zuiderzeelijn nog gemist in het Noorden?

"In mijn periode als Kamerlid ben ik altijd voorstander van de Zuiderzeelijn geweest. Niet van de zweef trein, die was te futuristisch. Ik weet niet of de Zuiderzeelijn zo gemist wordt, want de verbinding naar de Randstad is al sneller door de Hanzelijn. De compensatiegelden zijn naar de regionale overheden gegaan, die weer veel geld hebben gereserveerd voor stations en stationsomgevingen. Dat geld moet voor 2020 worden besteed, dus liggen er nu veel plannen om de regio te versterken."

Als Kamerlid had u veel kritiek op de uitval van treinen bij winterse omstandigheden. Hoe staat het met de voorbereidingen?

"Bij slechter weer komt er een andere dienstregeling om alles te optimaliseren. Soms moet je je daar als burger op aanpassen. Met de auto sta je ook in de file als het opeens hard gaat sneeuwen. Met alle ov-aanbieders kijken we hoe we goed ov kunnen aanbieden bij slecht weer. Alle discussies hebben wel tot resultaat geleid; afgelopen winter ging het beter. De reisinformatie is ook adequater, mede door de overgang naar NS. Maar we moeten altijd bekijken of het beter kan. Het weer laat zich niet perfect voorspellen, dus zetten we de aangepaste dienstregeling soms al vroeg in. Dat is beter dan te laat. NS doet haar best om daar een goed evenwicht in te vinden. Ook als consument zie ik dat het beter gaat."

De NS-treinen zijn nog lang niet allemaal toegankelijk voor alle reizigers.

"De aanpassingen voor mensen met een beperking liggen op schema. Als er vragen over toegankelijkheid worden gesteld ben ik daar heel scherp op. De traverse op station Zwolle is bijvoorbeeld niet toegankelijk maar er zijn wel liften. Daar letten we nu steeds beter op. Het is goed dat de Gehandicaptenraad er boven op zit om ons scherp te houden. Indertijd zijn treinen besteld waarbij onvolgende rekening is gehouden met toegankelijkheid. Dat is helaas niet meer terug te draaien. Nu zouden de alarmbellen eerder hebben gerinkeld. Iedereen moet vrij en onafhankelijk

van hulp van derden de trein kunnen nemen. Daar werken we hard aan."

Wat doet u met kritiek op te volle treinen?

"Te volle treinen zijn echt een punt van aandacht, het gaat niet altijd goed. Ik ben er zelf heel alert op. Meldingen geef ik altijd gelijk door. Je ziet na de zomer steevast een piek van klachten. Er zijn dan veel nieuwe treinreizigers die zich blijkbaar niet goed over de trein verspreiden. Dat moet je als vervoerder goed begeleiden en daar doet NS alles aan."

Vindt u dat er te veel wordt geklaagd over NS?

"Er wordt veel geklaagd, maar eigenlijk zijn mensen best tevreden over wat we doen. Uit onderzoek halen we veel punten die we kunnen verbeteren. Voor minder dan een zeven gaan we niet. De reizigers zijn onze klanten. Dat vind ik het leuke van NS, iedereen reist met ons en vindt er wat van. Als politica kun je van alles zeggen over NS, als NS-medewerker kan ik dingen echt proberen te veranderen. Dat is wel heel gaaf."

Politica met hart voor ov

Ineke van Gent (56), studeerde aan de Sociale Academie. Ze werkte als hulpverlener bij de Stichting toevluchtsoord en als sociaal adviseur bij het gemeentelijk huisvestingsbureau in Groningen. Van 1985 tot 1994 zat ze in de gemeenteraad van Groningen, eerst voor de PSP en daarna voor GroenLinks. Vanaf 1990 was ze fractievoorzitter. Na haar periode in de raad werkte ze als districtshoofd voor FNV Noord. In 1998 kwam Van Gent voor GroenLinks in de Tweede Kamer. Tijdens haar laatste periode in de Kamer (2010-2012) was ze onder andere woordvoerder openbaar vervoer. Daarvoor ging ze graag het veld in. Ze legde bijvoorbeeld de symbolische eerste spoorstaven voor de verdubbeling van het spoor bij Almere, waar GroenLinks voorstander van was. Van Gent is getrouwd en woont in Groningen.

Beheer en onderhoud van infrastructuur

Woensdag 19 maart, NBC Nieuwegein
Congres van Nederlands Instituut voor de Bouw
040 2978610
klant@bouw-instituut.nl
www.bouw-instituut.nl/bouw/beheer-oudhoud-infrastructuur

Rail-Tech Europe

Woensdag 19, donderdag 20 en vrijdag 21 maart, Rijtuigenloods Amersfoort
Negende internationale conferentie en tentoonstelling over railtechnologie
030 6981800
info@europoint.nl
www.railtech-europe.com/Exhibition/page/6497

Nationaal congres openbaar Vervoer

Donderdag 27 en vrijdag 28 maart, De Eenhoorn Amersfoort
Congres van Nederlands Instituut voor de Bouw
040 2978610
klant@bouw-instituut.nl
www.bouw-instituut.nl/bouw/nationaal-congres-openbaar-vervoer

BusTech 2014

Woensdag 14 en donderdag 15 mei, Autotron Rosmalen
Tweejaarlijks platform over duurzaam busvervoer
030 6981800
info@europoint.eu
www.europoint.eu

Infrarail

Dinsdag 20 - donderdag 22 mei, Londen
Grootste railtentoonstelling in UK
0044 1727814400
ken.harris@mackbrooks.co.uk
www.infrarail.com

Transports Publics 2014

Dinsdag 10 - donderdag 12 juni, Paris-Expo, Porte de Versailles
Europese mobiliteitstentoonstelling van de UITP
0033 148740482
info@objectiftransportpublic.com
www.transportspublics-expo.com

Vitaliteit in stad en regio

Maandag 16 en dinsdag 17 juni, Rotterdam
Congres van VerDuS
06 51361561
jan.klinkenberg@platform31.nl
www.verdus.nl